

ZAPISNIK
sa 42. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 9. decembra 2022. godine

Sjednica je počela u 11.50 časova.

Predsjedavao je Dejan Đurović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e: Simonida Kordić, Branko Radulović, Bogdan Božović, Zdenka Popović i Danilo Šaranović.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici/e: Petar Ivanović, Dragica Sekulić, Nikola Rakočević, Damir Šehović, Amer Smailović i Adnan Striković.

Poslanika **Miloša Konatara**, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika, zamjenio je poslanik **Srđan Pavićević**.

Sjednici Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali su: **Jasna Vujović**, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma, i saradnici u Direkciji za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine: **Lidija Radusinović** i **Mladen Koprivica**. Ispred Agencije za zaštitu konkurencije prisustvovali su **Nebojša Jovović**, direktor i **Siniša Milačić**, savjetnik u Agenciji.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima;
2. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu;
3. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti;
4. Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2020. godinu;
5. Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021. godinu; i
6. Tekuća pitanja.

* * *

Predsjednik Odbora informisao je članove Odbora da ga je ministar ekonomskog razvoja i turizma, **Goran Đurović**, obavijestio da, zbog ranije preuzetih obaveza nije bio u mogućnosti da prisustvuje sjednici.

* * *

PRVA TAČKA – PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PATENTIMA

Uvodno obrazloženje o Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima dala je **Jasna Vujović**, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

Povodom navedene tačke sjednici su prisustvovali **Lidija Radusinović** i **Mladen Koprivica**, saradnici u Direkciji za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

U raspravi je učestvovao poslanik Branko Radulović.

Nakon rasprave, Odbor je odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

U uvodnom obrazloženju predstavnica predlagača Zakona upoznala je članove Odbora da se izmjenama i dopunama Zakona o patentima pristupilo primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije. S tim u vezi, ukazala je da se jedno od mjerila za zatvaranje pregovora u poglavlju 7-Pravo intelektualne svojine odnosi na usvajanje izmjena i dopuna Zakona o patentima, odnosno usaglašavanje sa Regulativom (EU) 2019/933 Evropskog parlamenta i Savjeta, od 20. maja 2019. godine o izmjeni Regulative (EZ) br. 469/2009 o sertifikatu o dodatnoj zaštiti za lijekove.

Odbor je upoznat da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona, između ostalog, definiše da patent predstavlja jedno od prava intelektualne svojine kojim se štiti nematerijalna imovina. Takođe, uređena su izuzeća od pravne zaštite pronalazaka sertifikatom o dodatnoj zaštiti u odnosu na određene radnje za koje je potrebna saglasnost nosioca sertifikata. U završnom dijelu obrazloženja predstavnica predlagača ukazala je da će se odredbe predmetnog Zakona koje se odnose na sertifikat o dodatnoj zaštiti primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Tokom rasprave, poslanici su ukazali da su izdvajanja za nauku u Crnoj Gori na izuzetno niskom nivou u odnosu na prosjek tih izdvajanja u zemljama Evrope. Takođe, istaknut je problem nekonkurentne privrede, te s tim u vezi ukazano na potrebu ulaganja u nauku, obrazovanje i inovativnu djelatnost, kako bi se jedna od najznačajnijih oblasti kao što su patenti tretirala na kvalitetan način.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Branko Radulović.

DRUGA TAČKA - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU

Uvodno obrazloženje o Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima dala je **Jasna Vujović**, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

Povodom navedene tačke sjednici su prisustvovali **Lidija Radusinović i Mladen Koprivica**, saradnici u Direkciji za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

Odbor je, nakon obrazloženja, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

U uvodnom obrazloženju predstavnica predlagača Zakona upoznala je članove Odbora da se izmjene i dopune Zakona o žigu predlažu u cilju usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije i to Direktivom (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Savjeta o usklađivanju zakonodavstva država članica o žigovima.

Odbor je upoznat da se predloženim izmjenama i dopunama Zakona, između ostalog, predlaže ukidanje uslova da se žigom može zaštititi samo znak koji se može grafički predstaviti, novina je da se znak, između ostalog, može sastojati od ličnih imena, oblika ili pakovanja proizvoda i zvukova. Takođe, proširuje se obim prava koje ima nosilac žiga, kada taj žig ima reputaciju u Crnoj Gori, nezavisno od toga da li su robe ili usluge u odnosu na koje se žig koristi istovjetne, slične ili

nijesu slične robama, odnosno uslugama za koje je žig registrovan, takođe uvodi se i pravo na naknadu štete, zatim proširuje lista apsolutnih i relativnih razloga za odbijanje registracije na osnovu ranijih žigova, odnosno poništaj žiga; precizira se da je kolektivni žig, žig koji je kao takav opisan u prijavi žiga i koji je podoban za razlikovanje roba ili usluga, članova udruženja koje je nosilac tog žiga, od roba ili usluga drugog pravnog ili fizičkog lica; vrši se usaglašavanje sa odredbama Singapurskog ugovora o žigovnom pravu u dijelu koji se odnosi na nastavak postupka, povraćaj u pređašnje stanje, ispravljanje grešaka i licencu; mijenja se postupak za poništavanje i ukidanje žiga, na način da umjesto suda nadležni organ može poništiti žig u cjelini ili djelimično; detaljnije se uređuje postupak inspeksijskog nadzora i uništenja privremeno oduzete robe.

Odbor je, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Bogdan Božović.

TREĆA TAČKA- PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTEJIVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI

Uvodno obrazloženje o Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima dala je **Jasna Vujović**, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

U raspravi su učestvovali poslanici: Branko Radulović i Dejan Đurović.

Nakon rasprave, Odbor je odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se, u uvodnom obrazloženju predstavnice predlagača zakona, upoznao sa osnovnim razlogom za predlaganje izmjena i dopuna Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti, a koji predstavlja usaglašavanje sa Odlukom (EZ) br. 768/2008 Evropskog Parlamenta i Savjeta kojom se utvrđuje zajednički okvir za trgovinu proizvodima. Takođe, u skladu sa članovima 34-36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, ovim zakonom stvara se pravni osnov za unošenje tzv. „multilateralne klauzule“ koja omogućava da se na jednak način tretiraju proizvodi iz tzv. „neregulisanog područja“. Naime, uvođenjem ove klauzule, nakon pristupanja Crne Gore Evroskoj uniji omogućava se da se bez dodatnih ograničenja na tržište Crne Gore isporučuju proizvodi koji su isporučeni na zajedničko tržište Evropske unije, Republike Turske i zemalja potpisnica EFTA Sporazuma, a isti princip će važiti za proizvode koji su proizvedeni u Crnoj Gori. Ukazano je da su izmjene i dopune ovog zakona neophodne radi napretka u pregovaračkom poglavlju 1 – Sloboda kretanja robe.

Na sjednici je bilo mišljenja da treba uspostaviti dinamičnu regionalnu saradnju kako bi se postigla usaglašenost na nivou regiona u pogledu sigurne razmjene i transporta svih proizvoda.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Danilo Šaranović.

* * *

Na Odboru je dogovoreno da se vodi objedinjena rasprava o tačkama četiri i pet dnevnog reda.

ČETVRTA I PETA TAČKA – IZVJEŠTAJI O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE ZA 2020. I 2021. GODINU

Uvodno obrazloženje o izvještajima o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2020. i 2021. godinu dao je **Nebojša Vujović**, direktor Agencije za zaštitu konkurencije.

Povodom navedenih tačaka sjednici je prisustvovao i **Siniša Milačić**, savjetnik u Agenciji za zaštitu konkurencije.

U raspravi su učestvovali poslanici: Dejan Đurović, Branko Radulović, Zdenka Popović i Danilo Šaranović.

Nakon rasprave, Odbor je odlučio da podnese Skupštini sljedeći

a)

IZVJEŠTAJ o razmatranju IZVJEŠTAJA O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE ZA 2020. GODINU

Odbor se u uvodnom obrazloženju direktora Agencije za zaštitu konkurencije, Nebojše Jovovića, upoznao sa strukturom Izvještaja i aktivnostima Agencije tokom 2020. godine koje su se, u najvećoj mjeri, odnosile na rješavanje velikog broja kompleksnih slučajeva posebno u dijelu kontrole državne pomoći, kao i da je za sprovedene aktivnosti dobila pozitivne komentare od institucija EU. Saopštio je da je fokus Agencije na inteziviranju aktivnosti u cilju ispunjavanja završnih mjerila za PP 8, istovremeno uz primjenu međunarodnih standarda i praksi.

Takođe, Odbor se upoznao i sa podacima da je Agencija u dijelu kontrole koncentracije riješila ukupno 53 koncentracije, od kojih se četiri odnose na zajedničko ulaganje a 49 na sticanje kontrole, dok je na teritoriji Crne Gore sprovedene osam, a preostalih 62 je eksteritorijalno. Od ukupnog broja odobrenih koncentracija najviše se odnosilo na tržište telekomunikacija i medija, zatim slijedi tržište osiguranja, te tržište pružanja zdravstvenih usluga. U dijelu kontrole državne pomoći, Agencija je donijela 51 odluku, pokrenula pet postupaka za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći, i uvela dva registra državne pomoći u cilju pune transparentnosti podataka.

Na Odboru je konstatovano da su ukupna sredstva Agencije u 2020. godini, opredijeljena budžetom države, iznosila 687.444 eura, od čega je utrošeno 566.675,49 eura, i da je Agencija od naknada prihodovala 765.709,96 eura, a koja su na kraju godine prenešena u budžet države.

Tokom rasprave na Odboru je ocijenjeno da izvještaj ne sadrži podatke o subvencijama koje su dodijeljene tokom 2020. godine te da se o tim podacima poslanici informišu iz drugih dokumenata. U vezi sa tim, interesovalo ih je zašto Izvještaj ne sadrži podatke o uplatama koje su ministarstva vršila bez prethodno dobijenog mišljenja Agencije, i to: Nacionalnim parkovima Crne Gore u iznosu od oko 1,5 mil. eura, Crnogorskom operateru tržišta električne energije u iznosu od 3 mil. eura, kao i u slučajevima transfera institucijama i pojedincima i to: Crnogorskoj plovidbi Kotor od 4,9 mil. eura, Barskoj plovidbi od 3 mil. eura, zatim Skijalištima Crne Gore, Željezničkoj infrastrukturi, Luci Bar, Rudniku ugalj i dr.

Na Odboru je tokom sjednice ukazano na podatke o subvencijama koji se nalaze u Izvještaju DRI o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta države za 2020. godinu, gdje su istovremeno finansirane Montenegro airlines i niskotarifne avio kompanije iako su one međusobna konkurencija. U vezi sa tim, poslanici su iskazali mišljenje da su ovakvi podaci trebali da se nađu u izvještaju i budu kritikovani od strane Agencije.

Tokom rasprave, poslanici su ukazali na neophodnost da ovakvi izvještaji sadrže podatke o tome da li je bilo eventualnog kršenja zakona o dodjeli državne pomoći od strane države, i ako jeste koje su to potrošačke jedinice i u kojim slučajevima.

Na sjednici je iskazano mišljenje da je u određenim situacijama prepoznata selektivnost Agencije u radu, navodeći kao primjer situaciju sa mišljenjem za Montenegro airlines, i u vezi sa tim potencirano da iako je novo rukovodstvo relativno kratko na funkcijama ipak je u obavezi da u izvještaju predstavi sve relevantne podatke.

Nakon rasprave i izjašnjavanja, Odbor je sa sedam glasova „protiv“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Ne prihvata se Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2020. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Zdenka Popović.

b)

IZVJEŠTAJ

o razmatranju IZVJEŠTAJA O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE ZA 2021. GODINU

Odbor se u uvodnom obrazloženju direktora Agencije za zaštitu konkurencije, Nebojše Jovovića, upoznao sa strukturom Izvještaja i aktivnostima Agencije tokom 2021. godine koje su se, u najvećoj mjeri, odnosile na rješavanje velikog broja kompleksnih slučajeva posebno u dijelu kontrole državne pomoći i da je za svoj rad dobila pozitivne komentare od institucija EU. Saopštio je da je cilj Agencije da intezivira aktivnosti na ispunjavanju završnih mjerila za pregovaračko poglavlje 8, istovremeno uz primjenu međunarodnih standarda i praksi.

Takođe, Odbor se upoznao i sa podacima da je Agencija u dijelu kontrole koncentracije riješila ukupno 70 koncentracija, od čega se tri odnose na zajedničko ulaganje a 67 na sticanje kontrole, dok su na teritoriji Crne Gore sprovedene tri, a preostalih 50 je eksteritorijalno. Od ukupnog broja odobrenih koncentracija najveći broj se odnosio na tržište telekomunikacija i medija, zatim slijedi tržište prometa nafte i naftnih derivata, te tržište pružanja bankarskih usluga. U dijelu kontrole državne pomoći, Agencija je donijela 76 odluka, od čega se 18 rješenja odnosi na utvrđivanje usklađenosti državne pomoć, kao i uvela treći registar državne pomoći u cilju povećanja transparentnosti podataka.

Na Odboru je konstatovano da su ukupna sredstva Agencije u 2021. godini, opredijeljena budžetom države, iznosila 632.806,04 eura, od čega je utrošeno 531.730,67 eura, i da je Agencija od naknada prihodovala 1.031.376,22 eura, a koja su na kraju godine prenešena u budžet države.

Na sjednici Odbora poslanici su naglasili potrebu jačanja kadrovskih kapaciteta Agencije imajući u vidu da se bavi sprovođenjem izuzetno značajnih aktivnosti kao što su kontrola državne

pomoći i zaštita konkurencije, ali i činjenicu da od 45 sistematizovanih radnih mjesta ima svega 28 zaposlenih.

Takođe, na Odboru je iskazano mišljenje da Agencija nema punu nezavisnost u svom funkcionisanju s obzirom da se finansira iz budžeta države, a njeni prihodi ostvareni po osnovu naknada se vraćaju u budžet države. Na ovaj način Agencija ne može profesionalno i nepristrasno obavljati zadatke, te da je potrebno inicirati izmjene zakona u ovom dijelu kako bi se postigla njena nezavisnost po uzoru na druge regulatorne agencije.

Polazeći od pregleda prihoda i izdataka koji su dati u izvještaju, poslanici su pohvalili racionalizaciju troškova ali zbog značajnih odstupanja ostvarenog od planiranog, iskazano je mišljenje da planiranje budžeta treba preciznije i kvalitetnije raditi u narednim godinama.

Tokom rasprave, poslanici su ukazali na neophodnost da ovakvi izvještaji sadrže podatke o tome da li je bilo eventualnog kršenja zakona o dodjeli državne pomoći od strane države, i ako jeste koje su to potrošačke jedinice i u kojim slučajevima.

Poslanike je interesovalo da li su subvencije za struju, procijenjene na nivou od 18 mil. eura, a koje su dodijeljene povlašćenim proizvođačima električne energije, bile predmet kontrole Agencije, odnosno da li su ta lica nezakonito dobijala državnu pomoć.

Između ostalog, bilo je i mišljenje da Agencija treba da pokaže najviši nivo stručnosti u svojim mišljenjima, a u kontekstu onoga što je pravna tekovina EU, kao i da subvencije i državne garancije, takođe, moraju biti prepoznate kroz ta mišljenja. Međutim, istaknuto je da treba biti obazriv sa mišljenjem u onim slučajevima koji imaju za cilj podsticanje proizvodnje i generisanje radnih mjesta.

Saopšteno je i da će se određena pitanja otvoriti i na plenumu nakon što članovi Odbora razmotre Izvještaj DRI o reviziji Predloga zakona o završnom računu države za 2021. godinu, a u dijelu subvencija.

Nakon rasprave i izjašnjavanja, sa sedam glasova „uzdržan“, Izveštaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2021. godinu nije dobio potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Zdenka Popović.

ŠESTA TAČKA – TEKUĆA PITANJA

- a) Predsjednik Odbora je upoznao članove da je dobio dopis od predsjednika Udruženog sindikata državnih institucija Crne Gore, Veska Vujanovića, sa zahtjevom da učestvuje na sjednici Odbora kada se bude razmatrao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu. Članovi Odbora su se saglasili da se odobri navedeno učešće.
- b) Na Odboru je dogovoreno da se 43. sjednica na kojoj će se razmotriti Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2021. godinu sa pratećim izvještajima DRI održi 13. decembra 2022. godine.

* * *

Sjednica je završena u 13.30 časova, dok je pauza bila u terminu od 13. 15 do 13.30 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/22-

SEKRETAR ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Dejan Đurović, s.r.

**42. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet
održana 9. decembar 2022. godine**

REZULTATI GLASANJA O PREDLOZIMA AKATA

<i>R.b.</i>	<i>NAZIVI AKATA</i>	<i>„ZA“</i>	<i>„PROTIV“</i>	<i>„UZDRŽAN“</i>	<i>„IZDVOJE NO MIŠLJENJ E“</i>
1	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PATENTIMA	Bogdan Božović Dejan Đurović Simonida Kordić Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Srđa Pavićević*			
2	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU	Bogdan Božović Dejan Đurović Simonida Kordić Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Srđa Pavićević*			
3	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA PROIZVODE I OCJENJIVANJU USAGLAŠENOSTI	Bogdan Božović Dejan Đurović Simonida Kordić Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Srđa Pavićević*			
	IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE ZA 2020.		Bogdan Božović Dejan Đurović Simonida Kordić Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Srđa Pavićević*		
4	IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE ZA 2021.			Bogdan Božović Dejan Đurović Simonida Kordić Branko Radulović Zdenka Popović Danilo Šaranović Srđa Pavićević*	

*Poslanici koji su u skladu sa članom 65 stav 2 mijenjali članove Odbora.